

تأثیر خودآزمایی مهارت نگارش به روش‌های سازنده و پایان‌محور بر عملکرد نگارش و دقت خودآزمایی زبان‌آموزان ایرانی

مسعود سیّری*

استادیار آموزش زبان انگلیسی واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

ستاره قربان‌دایی**

کارشناسی ارشد آموزش زبان انگلیسی واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

(تاریخ دریافت: ۹۵/۰۸/۱۲، تاریخ تصویب: ۹۶/۰۷/۱۴، تاریخ چاپ: مهر ۱۳۹۶)

چکیده

هدف از خودآزمایی به صورت سازنده و یا پایان‌محور می‌تواند در میزان دقت نمره‌دهی خودآزمایی تاثیر بگذارد، بنابراین این پژوهش به بررسی اینکه آیا خودآزمایی به روش‌های سازنده و پایان‌محور تاثیرات متفاوتی بر نگارش و میزان دقت نمره‌دهی زبان‌آموزان می‌گذارد یا خیر می‌پردازد. بدین منظور، ۶۰ زبان‌آموز سطح میانی به دو گروه سازنده و پایان‌محور به صورت تصادفی تقسیم شدند، و یک پیش‌آزمون برای سنجش فعلی آن‌ها در نگارش پاراگراف اجرا شد. در گروه سازنده، نمره خودآزمایی زبان‌آموزان از میانگین نمره معیار دو مصحح تعریق می‌شد تا میزان خطأ در خودآزمایی مشخص شود. در گروه پایان‌محور شرایط مشابهی وجود داشت اما میزان دقت در انجام خودآزمایی به عنوان بخشی از نمره پایان دوره در نظر گرفته شد. بعد از اجرای پیش‌آزمون، نتایج بررسی کواریانس نشان داد که زبان‌آموزان هر دو گروه بهبود معنادار و برابری در کیفیت عملکرد نگارش داشتند، اما زبان‌آموزان گروه پایان‌محور افزایش بیشتری در میزان دقت خودآزمایی نشان دادند.

واژه‌های کلیدی: سنجش جایگزین، خودآزمایی، سنجش سازنده، سنجش پایان‌محور، عملکرد نگارش، دقت سنجش.

* E-mail: m.siyyari@srbiau.ac.ir

** E-mail: setare.daei@yahoo.com

مقدمه

سنچش آموزش محور^۱ برخلاف سنجش‌های مبتنی بر اصول روان‌سنجی^۲ سعی بر آن دارد تا در کنار سنجش و ارزشیابی فرصت یادگیری و آموزش را نیز به یادگیرنده‌ها بدهد (گیپس، ۱۹۹۴؛ براون، ۱۹۹۸). برای دستیابی به این هدف، روش‌های سنجش جایگزین^۳ می‌توانند راهگشا باشند. این روش‌ها شامل استفاده از ویدیو و صوت، مشاهدات مستمر مدرسان از کلاس‌ها، یادداشت برداری و وقایع نگاری توسط یادگیرنده‌ها، پورتفولیو، خودآزمایی^۴ و همتاآزمایی^۵ است (براون، ۱۹۹۸؛ براون و هادسون، ۱۹۹۸؛ مکی، ۲۰۰۶). از بین این روش‌ها، خودآزمایی و همتاآزمایی در سال‌های اخیر توجه بسیاری را در زمینه آموزش و پرورش و به‌طور خاص زمینه آموزش زبان خارجه به‌سوی خود جلب کرده‌اند. این بدان دلیل است که امروزه روش‌های نوین آموزش و پرورش بر استقلال^۶ یادگیرنده تاکید بسیاری دارند. در کنار این انگیزه، خودآزمایی و همتاآزمایی خود می‌توانند اثرات مثبتی بر یادگیری افراد داشته باشند. به عنوان مثال، براون و هادسون (۲۰۰۲) معتقدند که افزون بر صرفه‌جویی در وقت کلام، با استفاده از خودآزمایی و همتاآزمایی، یادگیرنده‌ها به‌طور فعال و معناداری در گیر روند آموزش و یادگیری می‌شوند، که این خود به‌افزایش انگیزه یادگیرنده‌ها و استقلال آن‌ها کمک می‌کند (اسکارسون، ۱۹۸۹). تاپینگ (۲۰۰۳) نیز خاطرنشان کرده است که خودآزمایی و همتاآزمایی فعالیت‌هایی هستند که از لحاظ پردازش و شناختی پیچیده هستند، و این امر باعث می‌شود که یادگیرنده‌ها در مورد روند یادگیری از خود سوال پرسیده و به‌آن فکر کنند که این خود انگیزه‌ای است تا آن‌ها مسئولیت و مدیریت یادگیری خود را به‌عهده بگیرند و به‌خوبی بازدهی^۷ و فراشناخت^۸ خود کمک کنند.

نگاهی به ادبیات پژوهش خودآزمایی و همتاآزمایی هم در زمینه جامع آموزش و پرورش و هم در آموزش زبان خارجه، نشانگر آن است که پژوهش‌های این‌گونه از این‌گذشتگی تاکنون به تأثیرات مثبت این دو روش بر روی یادگیری یادگیرنده‌ها و زبان‌آموزان اذعان

-
- 1. Educational assessment
  - 2. Psychometric tests
  - 3. Alternative assessment
  - 4. Self-assessment
  - 5. Peer-assessment
  - 6. Autonomy
  - 7. Self-efficacy
  - 8. Metacognition

دارند (مثال: چنگ و وارن، ۲۰۰۵؛ ژیاو و لوکینگ، ۲۰۰۸؛ بیرجنندی و سیری، ۲۰۱۰؛ بیرجنندی و حدیدی تمجید، ۲۰۱۲). با وجود تمامی این حمایت‌های نظری و عملی از خودآزمایی و همتاآزمایی، معمولاً این دو روش سنجش آموزش محور در محیط‌های آموزش بهویژه کلاس‌های آموزش زبان زیاد کاربرد زیادی ندارند. این مشکل شاید بیشتر به‌این دلیل باشد که معلمان به‌توانایی یادگیرنده‌ها در اجرای دقیق خودآزمایی و همتاآزمایی زیاد اطمینان ندارند (اسکارسون، ۱۹۸۹). این نبود اطمینان تا حدی نیز قابل توجیه است چرا که باور اینکه کسی بتواند به‌سنجد تووانایی خود و یا همتایان خود در مورد مهارت و یا تووانایی پیروزی در حالیکه خود هنوز در آن مهارت و یا تووانایی در حال آموزش دیدن است دشوار است. افزون بر این، بعضی مطالعات عملی در ادبیات پیشینه در زمینه پایایی و روایی خودآزمایی و همتاآزمایی سنجش نشان می‌دهند (پتری، ۲۰۰۲). اما شمار دیگری از مطالعات نیز نشانگر آنند که خودآزمایی و همتاآزمایی می‌توانند به‌اندازه سنجش‌های انجام شده توسط خود معلمان، دارای پایایی و اعتبار باشند (بلانچ و میرینو، ۱۹۸۹؛ راس، ۱۹۹۸؛ دوچی و سکرز، ۱۹۹۹؛ فالچیکوف و گلدفینچ، ۲۰۰۰).

به‌طور کلی، وقتی به‌روند مطالعات فوق نگاه عمیقتری می‌کنیم، این امر واضح و مبرهن است که این مطالعات هر یک در شرایط متفاوتی با عوامل و متغیرهای دخیل گوناگونی انجام گرفته‌اند، و اگر هر دسته از مطالعات، بنتایج متفاوتی رسیده‌اند بدان دلیل است که این متغیرها و عوامل به‌طور نسبی کنترل شده و یا نشده‌اند. به‌عنوان مثال عوامل و متغیرهایی از جمله پیشینه دانشی یادگیرنده‌ها، آموزش در زمینه خودآزمایی و همتاآزمایی، انتظارات دوستان، والدین، و معلمان و یا خود یادگیرنده‌ها از خود و همتایانشان، ابزار سنجش و غیره می‌توانند در میزان دقت سنجش، پایایی و روایی خودآزمایی و همتاآزمایی تاثیر داشته باشند (فالچیکوف و گلدفینچ، ۲۰۰۰). بیرجنندی و سیری (۲۰۱۶: ۱۱۸) با انجام مروری تقریباً جامع از مطالعات مختلف در طی دو سه دهه گذشته، فهرستی از این متغیرها ارائه کرده‌اند که در بیشتر مطالعات عملی مورد بررسی قرار گرفته‌اند و میتوانند در میزان پایایی و روایی خودآزمایی و همتاآزمایی تاثیر داشته باشند. این متغیرها و عوامل عبارتند از:

۱. سطح تووانایی یادگیرنده‌ها از لحاظ تووانایی مورد سنجش (دیویدسون و هنینگ، ۱۹۸۵؛ فالچیکوف و بود، ۱۹۸۹؛ بلانچ، ۱۹۸۸؛ یانسن ون دایتن، ۱۹۸۹؛ هیلسمن، ۱۹۹۰؛ جعفرپور و یمینی، ۱۹۹۵؛ تایپینگ، ۱۹۹۸؛ فالچیکوف و گلدفینچ، ۲۰۰۰)

۲. میزان وضوح معیار سنجش (براون، ۲۰۰۵؛ اسمیت و همکاران، ۲۰۰۲؛ تاپینگ و همکاران، ۲۰۰۰)
۳. موضوع مورد خودآزمایی و یا همتا آزمایی (فالچیکوف و بود، ۱۹۸۹)
۴. تعداد افراد حاضر در همتا آزمایی (استفانی، ۱۹۹۴)
۵. مکان و موقعیتی که در آن خودآزمایی و همتا آزمایی صورت می‌گیرد (فالچیکوف و گلدفینچ، ۲۰۰۰)
۶. میزان جزئی بودن معیار سنجش و روش نمره‌گذاری (کلی و جزئی) (لیک و وایویل، ۲۰۰۲، ۲۰۰۳؛ میلر، ۲۰۰۱؛ مک آپاین، ۱۹۹۹)
۷. وجود بازخورد از جانب معلم (تاراس، ۲۰۰۱)
۸. عرف‌های فرهنگی (ماتسونو، ۲۰۰۹)
۹. جنسیت یادگیرنده‌ها (آندراده و همکاران، ۲۰۰۹؛ فالچیکوف و مگین، ۱۹۹۷؛ لنگن و همکاران، ۲۰۰۸؛ پوب، ۲۰۰۵)
۱۰. سبک‌های یادگیری (کسیدی، ۲۰۰۷؛ ویکرمن، ۲۰۰۹)
۱۱. اضطراب، دیدگاه‌ها، عواطف و ویژگی‌های شخصیتی (الفلی، ۲۰۰۴؛ بلانچ، ۱۹۹۸؛ دلاسکا و کرکلر، ۲۰۰۸؛ پوب، ۲۰۰۵)
- بیرجندي و سيري (۲۰۱۶) در ادامه توضیح می‌دهند که این متغیرها به دو دسته موقعیتی و فردی قابل تقسیم‌اند. متغیرهای موقعیتی آن‌هایی هستند که قابل کنترل و بهبود پذیرند و از شرایط بیرونی افراد سرچشم می‌گیرند، مانند روش سنجش و معیار سنجش که قابل آموزش و کنترل هستند تا پایایی و روایی سنجش بالا رود. از سوی دیگر، متغیرهای فردی همچون سبک‌های یادگیری و نوع شخصیت قابل کنترل نیستند و می‌توانند در روایی و پایایی خودآزمایی و همتا آزمایی تاثیر منفی بگذارند. در تایید همین نکته، براون و هادسون (۲۰۰۲) نیز باور دارند که میزان دقت در انجام خودآزمایی و همتا آزمایی، می‌تواند با واضح سازی معیار و ابزار سنجش بالا رود. اسکارسون (۱۹۸۹) نیز تاکید بر این دارد که آموزش و تمرین دادن یادگیرنده‌ها برای انجام خودآزمایی و همتا آزمایی صحیح می‌تواند پایایی سنجش را بالا ببرد. در همین راستا، مطالعات بسیاری تاکنون در پژوهش‌های عملی بر اهمیت ضرورت آموزش و معیارهای واضح برای سنجش صحه گذاشته‌اند (هریس، ۱۹۹۷؛ یانسن ون دایتن، ۱۹۸۹؛ تاپینگ و همکاران، ۲۰۰۰؛ سيري، ۲۰۱۰).

همانطور که از مباحث بالا واضح است، پژوهش‌های زیادی از سال‌ها پیش تاکنون به صورت نظری و عملی متغیرهای فردی و موقعیتی دخیل در میزان پایابی و روایی خودآزمایی و همتاآزمایی را مورد بررسی قرار داده‌اند. اما به نظر می‌رسد همچنان متغیرهای دخیل دیگری وجود دارد که از نظر پژوهشگران دور مانده‌است. یکی از این متغیرها که از شرایط و موقعیت بیرون می‌تواند بر روایی و پایابی خودآزمایی و همتاآزمایی تاثیر بگذارد هدف از انجام خودآزمایی و همتاآزمایی می‌باشد که به‌هدف پایان‌محور^۱ و سازنده^۲ تقسیم می‌شود. منظور از سنجش با هدف پایان‌محور، در نظر گرفتن نمره سنجش در نمره‌های پایان دوره، و منظور از خودآزمایی سازنده در نظر گرفتن نمره‌های خودآزمایی در طول دوره تنها به‌منظور ارائه بازخورد مناسب به‌مدرس و زبان‌آموز است. البته ناگفته نماند که محققین و صاحب نظران کمایش به‌اهتمامیت هدف از انجام خودآزمایی و همتاآزمایی اشاره کرده‌اند و تاکید بر این داشته‌اند که هدف از استفاده از نمره‌های خودآزمایی و همتاآزمایی و تاکید بر دقت انجام خودآزمایی و همتاآزمایی به‌یادگیرنده‌ها می‌تواند بر میزان پایابی و روایی سنجش تاثیر بگذارد (بنهاوzen و فدور، ۱۹۹۷؛ اوپانل و تاپینگ، ۱۹۹۸) ارجاع داده شده در سیتو و فوجیتا، ۲۰۰۴). سرانجام، با وجود خلاصه پژوهشی که در ادبیات پیشینه وجود دارد، می‌توان اینگونه انتظار داشت که اگر خودآزمایی و همتاآزمایی در شرایطی صورت گیرد تا میزان دقت یادگیرنده‌ها در انجام سنجش، بخشی از معیار نمره‌دهی در آخر دوره آموزشی باشد (سنجش پایان‌محور)، این احتمال وجود دارد تا آن‌ها با دقت بیشتری سنجش و نمره‌دهی را در مقایسه با سنجش سازنده انجام دهند. همچنین می‌توان این احتمال را داد که با جدی گرفتن روند سنجش، از آنجایی که یادگیرنده‌ها بر روی معیار عملکرد مناسب و نمره‌دهی دقت بیشتری می‌کنند، این خود انگیزه پیشرفت بیشتر در عملکرد خودشان نسبت به‌مهرات و یا توانایی مورد سنجش می‌شود.

ریال جامع علوم انسانی

اهداف و سوال‌های پژوهش

با توجه به‌اشاره‌ای که به‌خلاء پژوهشی در زمینه تاثیر اهداف سازنده و پایان‌محور از انجام خودآزمایی و همتاآزمایی بر میزان دقت یادگیرنده‌ها در سنجش و پیشرفت در مهارت و یا

1. Summative
2. Formative

توانایی مورد سنجش صورت گرفت، پژوهش جاری با تمرکز فقط بر روی خودآزمایی نگارش و در شرایط کلاس‌های زبان انگلیسی موسسات آموزشی، به بررسی پاسخ پرسش‌های زیر پرداخت:

۱. آیا تفاوت معناداری بین تاثیر خودآزمایی سازنده و خودآزمایی پایان‌محور بر عملکرد نگارش زبان‌آموزان ایرانی وجود دارد؟
۲. آیا تفاوت معناداری بین تاثیر خودآزمایی سازنده و خودآزمایی پایان‌محور بر میزان دقت در نمره‌دهی خودآزمایی نگارش زبان‌آموزان ایرانی وجود دارد؟

روش پژوهش جامعه آماری

شرکت کنندگان این پژوهش متشكل از ۶۰ زبان‌آموز دختر و پسر در سطح میانی بودند که در آموزشگاه کاسپین واقع در پاکدشت از توابع استان تهران مشغول به گذراندن دوره‌های آموزش زبان بودند. سن زبان‌آموزان بین ۱۶ تا ۲۸ سال بود، و زبان‌آموزان کلاس‌های موجود به همان شکل چیدمان آموزشگاه^۱ مورد استفاده قرار گرفتند، اما کلاس‌ها به صورت تصادفی به دو گروه خودآزمایی سازنده و پایان‌محور تقسیم شدند.

ابزار پژوهش

معیار و مقیاس سنجش نگارش: به منظور سنجش و نمره‌دهی به نگارش زبان‌آموزان در این پژوهش، از مقیاس سنجش نگارش جیکابز و همکاران (۱۹۸۱)^۲ استفاده شد. بایسته یادآوری است که از این مقیاس در مطالعات مشابه دیگری در گذشته همچون پژوهش‌های فوجیتا (۲۰۰۴) و ماتسونو (۲۰۰۹) برای انجام سنجش توسط معلمان و زبان‌آموزان در خودآزمایی و همتآزمایی مورد استفاده قرار گرفته است، بنابراین در پژوهش جاری نیز از این مقیاس هم برای نمره‌دهی مصححان و هم برای خودآزمایی زبان‌آموزان استفاده شد. البته باید خاطرنشان کرد که این مقیاس در نسخه اولیه بهارزیابی بررسی^۳ نگارش می‌پردازد که در آن ۵ المان

1. Intact classes
2. The ESL Composition Profile
3. Analytic scoring

جداگانه در نظر گرفته می‌شود: محتوی، سازماندهی، واژگان، کابرد ساختارهی زبان، و مسائل سازکاری غیر زبانی (علامگذاری، حروف کوچک و بزرگ، املا، و اسلوب). افزون براین، هر کدام از این المان‌ها به همراه پاره‌ای توضیحات^۱ مختص در مورد طبیعت آن‌ها و چگونه در نظر گرفتنشان در سنجش و نمره‌دهی^۲ آورده شده‌اند و واژگان کلیدی در این توضیحات نیز به اختصار تعریف شده‌اند. از آنجایی که درک درست از معیار سنجش نقش بالایی در روایی و پاییای دارد (برنتمایر و وندرپلنک، ۲۰۰۸)، توضیحات این مقیاس در جزوی‌ای جداگانه با مثال‌ها و توضیحات واضح‌تر توسط سیری (۲۰۱۱) تهیه شده‌است که نسخه‌ای از همان در اختیار مصححان و زبان‌آموزان قرار گرفت. البته این توضیحات برای زبان‌آموزان به‌فارسی می‌باشد و بیان آن به‌زبان ساده تر است (رجوع شود به‌پیوست).

آزمون توانایی کلی زبانی: برای تعیین سطح کلی زبانی زبان‌آموزان دو گروه، از آزمون او پی‌تی (آلن، ۲۰۰۴) استفاده شد. این آزمون از دو قسمت مهارت شنیداری و دستور زبان تشکیل شده که هر قسمت با مهارت خواندن و واژگان ادغام شده‌است.

مراحل گردآوری داده‌ها

در آغاز دوره، آزمون او پی‌تی به‌زبان‌آموزان هر دو گروه داده شد، و میانگین سطح توانایی عمومی زبان آن‌ها مشخص شد که اطلاعات آن در جدول شماره ۱ آورده شده‌است. با محاسبه نسبت اوج و چولگی (عدد اوج و چولگی تقسیم بر خطای استاندارد) مشخص شد این اعداد کمتر از $+1/96$ - می‌باشد که نشان دهنده توزیع نسبتاً نرمال داده‌های سطح توانایی کلی زبانی زبان‌آموزان دو گروه می‌باشد. بنابراین با استفاده از آزمایش مستقل تی میانگین دو گروه مقایسه شد و تفاوت معناداری بین دو گروه از لحاظ سطح کلی زبانی پیدا نشد؛ $< ۰/۰۵ >$ سطح معناداری، $= ۰/۲۷۴$ تی.

1. Descriptors

2. Scoring rubrics

جدول ۱. آمار توصیفی دو گروه از لحاظ میزان سطح توانایی زبانی عمومی

	تعداد	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف از معیار	نسبت اوج	نسبت چولگی
گروه سنجش پایان‌محور	۳۰	۷۲	۱۴۷	۱۱۳/۸۸	۲۳/۳۰	۱/۲۳	۱/۴۴
گروه سنجش سازنده	۳۰	۶۸	۱۴۲	۱۱۰/۰۲	۲۳/۱۰	۰/۸۷	۰/۹۰

نکته: حداکثر نمره از ۲۰۰ بوده است

بعد از دریافت اطمینان درباره برابری دو گروه از لحاظ سطح توانایی عمومی زبان، یک پیش‌آزمون نگارش پاراگراف به زبان آموzan دو گروه داده شد و نمره‌های آن ثبت شد. یکی از پژوهشگران این پژوهش به همراه مدرسی دیگر که هر دو دارای مدرک کارشناسی ارشد در آموزش زبان‌آموزان، بعد از اینکه طبق اصول آموزش مصححان توسط ویگل (۲۰۰۲) و جیکابز و همکاران (۱۹۸۱) به همانگی لازم رسیدند، نگارش زبان آموzan را بعد از هر جلسه آموزشی از پیش‌آزمون تا پس آزمون مورد سنجش و نمره‌دهی قرار دادند. بعد از برگزاری پیش‌آزمون، دوره آموزشی آغاز شد. در جلسه اول مطالب پایه‌ای پاراگراف‌نویسی همچون طریقه نوشتن جمله موضوع و جملات متن و نتیجه‌گیری به زبان آموzan آموزش داده شد. بیشتر آموزش‌های در زمینه نگارش از کتاب پاراگراف‌نویسی آرنادیت و بری (۱۹۹۰) بود. در جلسه‌های دوم و سوم، مقیاس سنجش نگارش جیکابز و همکاران (۱۹۸۱) به زبان آموzan معرفی و پاراگراف‌های نوشته شده توسط آن‌ها در پیش‌آزمون برای انجام خودآزمایی به آن‌ها داده شد. سپس زبان آموzan نمره‌های خودآزمایی خود را با میانگین نمره‌های مصححان مقایسه کردند و هر گونه ابهامی در این زمینه توسط مدرسان در هر جلسه بحث و رفع شد. این رویه در تمامی جلسه‌های آموزشی بعد تکرار شد.

بعد از این جلسه‌های ابتدایی، به مدت در کل ۹ جلسه، در هر جلسه یک روش پاراگراف‌نویسی به همراه تمرینات مربوطه کتاب به زبان آموzan دو گروه ارائه شد. سپس دو موضوع برای پاراگراف‌نویسی به زبان آموzan معرفی می‌شد که از بین آن‌ها یک موضوع انتخاب

و یک پاراگراف توسط زبان‌آموزان نوشته می‌شد. بر اساس نوع گروه، به زبان‌آموزان گفته می‌شد که نمره‌های خودآزمایی برای اهداف سازنده و یا پایان‌محور قرار بود در نظر گرفته شود. همانطور که پیشتر توضیح داده شد هم نمره‌های خودآزمایی و هم نمره‌های مصححان بر اساس یک مقیاس مشترک بود، بنابراین زبان‌آموزان می‌توانستند مقایسه‌ای دقیق بین نمره‌های خود و میانگین نمره‌های مصححان داشته باشند. همانطور که قبل از توضیح داده شد میانگین نمره‌های مصححان به عنوان نمره‌های معیار لحاظ شدند، بنابراین با تفربیت این نمره معیار از نمره‌های مصححان هر زبان‌آموز میزان خطای زبان‌آموزان در خودآزمایی محاسبه شد. به طور طبیعی هر چه این نمره خطای پاییتر بود، میزان دقت در نمره خودآزمایی بالاتر بود. تا اینجا تمامی مراحل در هر دو گروه سنجش یکسان بود، اما در گروه پایان‌محور قرار بر این شد تا میزان دقت در خودآزمایی زبان‌آموزان و پیشرفت آنها در این زمینه تا پایان دوره به عنوان ۱۵ درصد از نمره پایان دوره آن‌ها لحاظ شود ولی در گروه سازنده چنین چیزی لحاظ نشد. سرانجام بعد از جلسه نهم یک پس‌آزمون به زبان‌آموزان دو گروه داده شد تا میزان دگرگونی آن‌ها از پیش‌آزمون تا پس‌آزمون از لحاظ کیفیت عملکرد نگارش و میزان دقت در نمره‌های خودآزمایی مورد بررسی قرار گیرد.

بررسی داده‌ها

در این قسمت، هر سوال پژوهش در قسمت‌های فرعی جداگانه بررسی می‌شود. برای انجام بررسی‌های آماری، در ابتدا پیش فرض‌های آماری مربوطه شامل نرمال بودن داده‌ها، تساوی واریانس‌ها^۱، و تساوی شبیه رگرسیون^۲ به ترتیب با در نظر گرفتن نسبت چولگی و اوج، آزمایش لوبن، و هم‌کنشی کووریت و متغیر غیر وابسته بررسی شد.

بررسی سوال ۱: مقایسه نمره‌های نگارش در پس‌آزمون

برای پاسخ به سوال اول پژوهش، مقایسه میانگین نمره‌های زبان‌آموزان دو گروه در پس‌آزمون ضروری بود. اما از آنجایی که مشخص نبود که آیا دو گروه در شروع دوره دارای

1. Homogeneity of variances

2. Homogeneity of regression slopes

میانگین پیش‌آزمون برابر بودند یا نه، لازم بود که در مقایسه پس‌آزمون هر گونه تفاوت چشمگیری در پیش‌آزمون بین دو گروه (کووریت^۱) کنترل شود، که این کار با به‌کارگیری بررسی کوواریانس^۲ صورت گرفت.

همانطور که پیشتر توضیح داده شد، پیش فرض‌های بررسی کوواریانس از جمله نرمال بودن داده‌ها، تساوی واریانس‌ها، و تساوی شیب رگرسیون قبل از اجرای تحلیل بررسی شد. جدول ۲ آمار توصیفی نمره‌های نگارش در پیش‌آزمون و پس‌آزمون را نشان می‌دهد. همانطور که مشخص است دو گروه هم در پیش‌آزمون و هم در پس‌آزمون دارای تفاوت‌هایی‌اند که معناداری این تفاوت‌ها با تحلیل کوواریانس بررسی شد.

جدول ۲. آمار توصیفی نمره‌های نگارش

جلسه	گروه							
	گروه خودآزمایی سازنده				گروه خودآزمایی پایان‌محور			
	میانگین	انحراف از معیار	نسبت اوج	نسبت چولگی	میانگین	انحراف از معیار	نسبت اوج	نسبت چولگی
پیش‌آزمون	۴۸/۳۷	۸/۴۷	۱/۰۱	۰/۷۷	۵۱/۱۱	۷/۵۸	۰/۲۹	۰/۴۵
پس‌آزمون	۶۰/۱۱	۵/۸۶	۱/۱۲	۱/۳۲	۶۱/۲۸	۵/۳۶	۱/۸۹	۰/۲۲

جدول ۳ ارائه کننده نتایج اصلی تحلیل کوواریانس است. ردیف اول نشان‌دهنده این است که دو گروه در پیش‌آزمون تفاوت معناداری داشتند ($0/05 <$ سطح معناداری)، اما ردیف سوم نشان میدهد که تفاوت معناداری بین میانگین نمره‌های نگارش دو گروه در پس‌آزمون نیست ($0/05 >$ سطح معناداری). به عبارت دیگر، فرضیه صفر مربوط به سوال اول پژوهش مبنی بر نبود وجود تفاوت معنادار بین تاثیر دو روش خودآزمایی با اهداف سازنده و پایان‌محور بر عملکرد نگارش تایید شد.

1. Covariate

2. Analysis of covariance (ANCOVA)

جدول ۳. نتایج تحلیل کوواریانس درباره مقایسه نمره‌های نگارش دو گروه در پس‌آزمون

	درجه آزادی	اف	سطح معناداری	ضریب تاثیر
مقایسه میانگین‌های پیش‌آزمون (کووریت)	۱	۳۸/۷۶	۰/۰۰	
تعامل کووریت و متغیر غیر وابسته	۱	۱/۶۱	۰/۲۰	
مقایسه میانگین‌های پس‌آزمون (متغیر وابسته)	۱	۴۸/۱۵	۰/۲۳	۰/۰۷
خطا	۵۷			

بررسی سوال ۲: مقایسه میزان خطا در خودآزمایی در پس‌آزمون

برای پاسخ به‌سوال دوم پژوهش، مقایسه میانگین میزان خطا در خودآزمایی زبان‌آموزان دو گروه در پس‌آزمون ضروری بود. اما از آنجایی که مشخص نبود که آیا دو گروه در شروع دوره دارای میانگین میزان خطا در خودآزمایی پیش‌آزمون برابر بودند یا نه، لازم بود که در مقایسه پس‌آزمون هر گونه تفاوت چشمگیری در پیش‌آزمون بین دو گروه (کووریت) کترول شود، که این کار با به‌کارگیری تحلیل کوواریانس انجام گرفت.

همانطور که پیشتر توضیح داده شد پیش‌فرض‌های تحلیل کوواریانس از جمله نرمال بودن داده‌ها، تساوی واریانس‌ها، و تساوی شبیه رگرسیون قبل از اجرای تحلیل بررسی شد. جدول ۴ آمار توصیفی میزان خطا در خودآرمایی در پیش‌آزمون و پس‌آزمون را نشان می‌دهد. همانطور که مشخص است دو گروه هم در پیش‌آزمون و هم در پس‌آزمون دارای تفاوت‌هایی‌اند که معناداری این تفاوت‌ها با تحلیل کوواریانس بررسی شد.

جدول ۴. آمار توصیفی بر میزان دقت در نمره‌دهی خودآزمایی

جلسه	گروه								
	گروه خودآزمایی سازنده					گروه خودآزمایی پایان‌محور			
	میانگین	انحراف از معیار	نسبت اوج	نسبت چولگی	میانگین	انحراف از معیار	نسبت اوج	نسبت چولگی	
پیش‌آزمون	۱۱/۰۳	۵/۱۰	۱/۵۱	۰/۱۱	۱۲/۱۱	۶/۲۷	۰/۹۷	۰/۰۲	
پس‌آزمون	۴/۵۳	۲/۷۴	۱/۰۱	۱/۹۰	۷/۳۴	۴/۸۲	۱/۰۲	۱/۷۸	

جدول ۴ ارائه کننده نتایج اصلی تحلیل کوواریانس می‌باشد. ردیف اول نشان دهنده این است که دو گروه در پیش‌آزمون تفاوت معناداری داشتند ($0/05 < \text{سطح معناداری}$). همچنین ردیف سوم نشان میدهد که تفاوت معناداری بین میانگین میزان دقت در نمره‌دهی خودآزمایی دو گروه در پس‌آزمون وجود دارد ($0/05 < \text{سطح معناداری}$). به عبارت دیگر، فرضیه صفر مربوط به سوال دوم پژوهش مبنی بر نبود تفاوت معنادار بین تاثیر دو روش خودآزمایی با اهداف سازنده و پایان‌محور بر بر میزان دقت در نمره‌دهی خودآزمایی نگارش رد شد. با توجه به آمار توصیفی ارائه شده در جدول ۳ می‌توان نتیجه گرفت که زبان‌آموزان در گروه پایان‌محور در پس‌آزمون پیشرفت چشمگیرتری در میزان دقت در نمره‌دهی خودآزمایی از خود نشان دادند.

جدول ۴. نتایج تحلیل کوواریانس در مورد مقایسه میزان خطأ در خودآزمایی دو گروه در پس‌آزمون

	درجه آزادی	اف	سطح معناداری	ضریب تاثیر
مقایسه میانگین‌های پیش‌آزمون (کووریت)	۱	۲/۷۱	۰/۰۵	
تعامل کووریت و متغیر غیر وابسته	۱	۴/۱۶	۰/۰۱	
مقایسه میانگین‌های پس‌آزمون (متغیر وابسته)	۱	۰/۰۲۱	۰/۰۲	۰/۳۴
خطا	۵۷			

بحث و نتیجه‌گیری

تحلیل داده‌ها در این پژوهش حاکی از آن بود که در هر دو شرایط خودآزمایی سازنده و پایان‌محور زبان‌آموزان پیشرفت برابری را در عملکرد نگارش‌شان نشان دادند. اما از لحاظ پیشرفت در میزان دقت نمره‌دهی در خودآزمایی، زبان‌آموزان گروه سنجش پایان‌محور پیشرفت معنارترا نسبت به گروه خودآزمایی سازنده از خود نشان دادند. به‌نظر می‌رسد این نتایج، مطالعات عملی پیشین موجود در زمینه تاثیرات مثبت خودآزمایی در بهبود مهارت مورد سنجش را تایید می‌کند (مثال: چنگ و وارن، ۲۰۰۵؛ براون، ۲۰۰۵؛ ژیاو و لوکینگ، ۲۰۰۸؛ بیرجندي و سیری؛ ۲۰۱۰؛ بیرجندي و حدیدی تمجد، ۲۰۱۲). دلیل چنین تاثیرات مثبت در انجام خودآزمایی را می‌توان در نوشه‌های گیپس (۱۹۹۴) یافت که می‌نویسد خودآزمایی به‌عنوان یکی از نمودهای ارزشیابی و سنجش آموزش محور دارای مزایای بسیاری است؛ از آن جمله می‌توان به‌مواردی همچون ارائه بازخورد مناسب، ارائه بازشست^۱ مثبت، ارتقا خود مدیریتی^۲ در یادگیرنده‌ها، افزایش عزت نفس و انگیزه یادگیرنده‌ها و معلمان، ارتقا سنجش مبنی بر معیارهای واضح، و تسريع پیشرفت و یادگیری اشاره کرد. در همین راستا، براون و هادسون (۲۰۰۲) نیز اذعان دارند که خودآزمایی زمان کمی برای اجرا در کلاس لازم دارد و در عین حال باعث درگیر کردن زبان‌آموزان در روند یادگیری می‌شود که این خود منجر به استقلال بیشتر و انگیزه بالا در آن‌ها می‌شود. اسکارسون (۱۹۸۹) نیز به‌مواردی همچون ارتقا یادگیری، افزایش آگاهی، بهبود هدفگزاری‌های یادگیری، ایجاد مسئولیت مشترک در سنجش و ارزشیابی با معلمان، و ایجاد تاثیرات مثبت فرا کلامی به‌عنوان مزایای خودآزمایی اشاره می‌کند. به‌همین ترتیب، سیتو و فوجیتا (۲۰۰۴) اظهار می‌دارند که مزایایی که خودآزمایی دارد در دیگر اشکال سنجش و ارزشیابی دلیه نمی‌شود. از آن جمله می‌توان به‌این نکته اشاره کرد که خودآزمایی زبان‌آموزان را و می‌دارد که عملکرد خود را با معیارهای معلم مقایسه کنند که این کار منجر به افزایش آگاهی و تفکر نقادانه آن‌ها می‌شود. افزون‌براین، پذیرش مسئولیت در سنجش و ارزشیابی منجر به مسئولیت پذیری زبان‌آموزان در روند یادگیری نیز می‌شود.

درباره افزایش چشمگیر در دقت نمره‌دهی خودآزمایی که در گروه سنجش پایان‌محور این مطالعه اتفاق افتاد، به‌نظر می‌رسد مطالعه مشابهی تاکنون دقیق روی هدف از انجام خودآزمایی

1. Washback

2. Self-monitoring

(بهصورت پایان‌محور و سازنده) بهعنوان متغیر تاثیر گزار تمرکز نکرده است. اما مروری بر ادبیات پیشینه نشانگر این است که عده‌ای به‌اهتمام این متغیر اشاره کرده‌اند. بهعنوان مثال، سیتو و فوجیتا (۲۰۰۴) بهاظهارات بتنه‌وزن و فدور (۱۹۹۷) و اودانل و تاپینگ (۱۹۹۸) اشاره می‌کنند که در آن از هدف از انجام خودآزمایی بهمنظور ارزشیابی و یا تنها یادگیری بهعنوان متغیری تاثیرگزار یاد شده است. بنابراین مطالعه جاری می‌تواند به‌پیشینه عملی در مورد خودآزمایی اضافه کند چرا که نتایج نشان داد که وقتی معلم در ازای دقت بالاتر در انجام خودآزمایی بهآن‌ها نمره میدهد، زبان‌آموزان خودآزمایی را جدی تر می‌گیرند و بهمرور زمان سطح دقتشان در نمره‌دهی بهمعلمان نزدیکتر می‌شود. قابل توجه اینکه خود مدرسان این مطالعه اذعان بهشهود جدیت بیشتر در بین زبان‌آموزان گروه پایان‌محور داشتند.

افزون بر نکته‌های بالا، یافته‌های این پژوهش می‌تواند مدرسان را برای به‌کار گیری خودآزمایی در بین یادگیرنده‌ها تشویق کند، چرا که یکی از نگرانی‌های معلمان بی‌دقشی یادگیرنده‌ها در انجام خودآزمایی است. در ضمن شاید بتوان نتیجه گرفت، باوجود تاثیرات منفی متغیرهای موقعیتی و فردی (بیرجندی و سیری، ۲۰۱۶)، جای امیدواری وجود دارد که دست کم از میزان خطأ در خودآزمایی ناشی از تاثیرات متغیرهای موقعیتی و فردی می‌توان کاست، و بنابر نتایج این پژوهش یکی از این راهها در این راستا اجرای خودآزمایی بهصورت نه فقط پایان‌محور محض بلکه حداقل با تلفیقی از خودآزمایی سازنده و پایان‌محور بهشکلی که در این مطالعه صورت گرفت، نوعی از فرهنگ اعمال جدیت در خودآزمایی را بین یادگیرنده‌ها جا انداخت تا بهمرور زمان بتوان از نتایج خودآزمایی و حتی همتا آزمایی در تصمیم گیری‌های مهمتر استفاده کرد و از مسئولیت مدرسان و مصححان در این زمینه بهنفع هم یادگیرنده و هم مدرسان و مسئولان کاست.

در پایان این نکته باید خاطر نشان شود که در بیشتر مطالعات صورت گرفته در زمینه خودآزمایی از جمله پژوهش حاضر، به طور معمول تاثیر یک متغیر بر روی میزان دقت نمره‌دهی در خودآزمایی مورد بررسی قرار گرفته است، اما چیزی که جا برای پژوهش بیشتر دارد بررسی هم‌کنش این متغیرها با یکدیگر است. بهعنوان مثال بررسی هم‌کنش هر یک از متغیرهای بررسی شده در ادبیات پیشینه همچون اضطراب، دیدگاه‌ها، عواطف و ویژگی‌های شخصیتی، سطح توانایی یادگیرنده‌ها از لحاظ توانایی مورد سنجش، موضوع یا مهارت مورد خودآزمایی، مکان و موقعیت خودآزمایی، عرف‌های فرهنگی، جنسیت یادگیرنده‌ها، و

سبک‌های یادگیری با هدف از انجام خودآزمایی (سازنده و یا پایان محور) می‌توانند پتانسیل بالایی برای بررسی و پژوهش داشته باشد.

منابع

- Allan, D. (2004). *Oxford placement test I*. Oxford: Oxford University Press.
- Andrade, H., Wang, X., D, Y., & Akawi, R. (2009). Rubric-referenced self-assessment and self-efficacy for writing. *The Journal of Educational Research*, 102, 287-302.
- Arnaudet, M. L., & Barrett M. E. (1990). *Paragraph development: A guide for students of English* (2nd ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Birjandi, P. & Hadidi Tamjid, N. (2012). The role of self-, peer and teacher assessment in promoting Iranian EFL learners' writing performance. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 37(5), 513-533.
- Birjandi, P. & Siyyari, M. (2010). Self-assessment and Peer-assessment: A Comparative Study of Their Effect on Writing Performance and Rating Accuracy. *Iranian Journal of Applied Linguistics*, 13(1). 23-45.
- Birjandi, P. & Siyyari, M. (2016). Agreeableness and Conscientiousness as Predictors of University Students' Self/Peer-assessment Rating Error. *Irish Educational Studies*. 35(1), (117-135).
- Blanche, P. (1988). Self-assessment of foreign language skills: Implications for teachers and researchers. *RELC Journal*, 19(1), 75-96.
- Blanche, P., & Merino, B. J. (1989). Self-assessment of foreign-language skills: Implications for teacher and researchers. *Language Learning*, 39(3), 313-340.
- Brantmeier, C., & Vanderplank, R. (2008). Descriptive and criterion-referenced self-assessment with L2 readers, *System*, 36, 456-477.
- Brown, J. D. (ed.) (1998). *New ways of classroom assessment*. Alexandria, VA: TESOL Inc.
- Brown, A. (2005). Self-assessment of writing in independent languagelearning programs: The value of annotated samples. *Assessing Writing*, 10(3), 174-191.
- Brown, J. D., & Hudson, T. (1998). The alternatives in language assessment. *TESOL Quarterly*, 32(4), 653-675.
- Brown, J. D., & Hudson, T. (2002). *Criterion-referenced language testing*. Cambridge University Press.
- Cheng, W., & Warren, M. (2005). Peer assessment of language proficiency. *Language Testing*, 22(1), 93-121.
- Davidson, F., & Henning, G. (1985). A self-rating scale of English proficiency: Rasch scalar analysis of items and rating categories. *Language Testing*, 2(2), 164-79.

- Dochy, F., & Segers, M., (1999). The Use of Self-, Peer and Co-assessment in Higher Education: A review. *Studies in Higher Education*, 24(3), 331-350.
- Falchikov, N., & Boud, D. (1989). Student self-assessment in higher education: A meta-analysis. *Review of Educational Research*, 59(4), 395-430.
- Falchikov, N., & Goldfinch, J. (2000). Student peer assessment in higher education: A meta-analysis comparing peer and teacher marks. *Review of Educational Research*, 70(3), 287-322.
- Falchikov, N., Magin, D. (1997). Detecting gender bias in peer marking of students' group progress work, *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 22, 385-396.
- Gipps, C. V. (1994). *Beyond testing: Towards a theory of educational assessment*. London: The Falmer Press.
- Harris, M. (1997). Self-assessment of language learning in formal settings. *ELT Journal*, 51, 12-20.
- Heilenmann, K. L. (1990). Self-assessment of second language ability: The role of response effects. *Language Testing*, 7(2), 174-201.
- Jacobs, H. J., Zingraf, S. A., Wormuth, D. R., Hartfiel, V. F., & Hughey, J. B. (1981). *Testing ESL composition: A practical approach*. Massachusetts: Newbury House.
- Jafarpur, A., & Yamini, M. (1995). Do Self-Assessment and Peer-Rating Improve with Training? *RELC Journal*, 26(1), 63-85.
- Janssen-van Dieten, A. (1989). The development of a test of Dutch as a second language: The validity of self-assessments by inexperienced subjects. *Language Testing*, 6(1), 30-46.
- Langan, A. M., Shuker, D. M., Cullen, W. R., Penney, D., Preziosi, R. F. & Wheater, C. P. (2008). Relationships between student characteristics and self, peer and tutor evaluations of oral presentations, *Assessment Evaluation in Higher Education*, 3, 179-190.
- Lejk, M., & Wyvill, M. (2001). Peer assessment of contributions to a group project: A comparison of holistic and category-based approaches. *Assessment and Evaluation in Higher Education*, 26, 62-72.
- Lejk, M., & Wyvill, M. (2002). Peer Assessment of Contributions to a group project: Student attitudes to holistic and category-based approaches. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 27(6), 569-577.
- Macalpine, J. M. K. (1999). Improving and encouraging peer assessment of student Presentations, *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 24, 15-25.
- Matsuno, S. (2009). Self-, peer-, and teacher-assessments in Japanese university EFL writing classrooms. *Language Testing*, 26(1), 75-100.
- McKay, P. (2006). *Assessing young language learners*. Cambridge:Cambridge University Press.

- Miller, P. J. (2003). The effect of scoring criteria specificity on peer and self-assessment. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 28, 383-394.
- Oscarson, M. (1989). Self-assessment of language proficiency: Rationale and implications. *Language Testing*, 6(1), 1-13.
- Patri, M. (2002). The influence of peer feedback on self-and peer assessment of oral skills. *Language Testing*, 19(2), 109-131.
- Pope, N. (2005). The impact of stress in self- and peer-assessment. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 30, 51-63.
- Ross, S. (1998). Self-assessment in second language testing: A meta-analysis and analysis of experiential factors. *Language Testing* 15, 1-20.
- Saito, H., & Fujita, T. (2004). Characteristics and user acceptance of peer rating in EFL writing classrooms. *Language Teaching Research*, 8(1), 31-54.
- Stefani, L. A. J. (1994). Peer, self and tutor assessment: relative reliabilities. *Studies in Higher Education*, 19, 69-75.
- Smith, H., Cooper, A., & Lancaster, L. (2002). Improving the quality of undergraduate peer assessment: A case for student and staff development. *Innovations in Education and Teaching International*, 39, 71-81.
- Taras, M. (2001). The use of tutor feedback and student self-assessment in summative assessment tasks: Towards transparency for students and for tutors. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 26, 605-614.
- Topping, K. (1998). Peer assessment between students in colleges and universities. *Review of Educational Research*, 68, 249-276.
- Topping, K. J., Smith, E. F., Swanson, I., & Elliot, A. (2000). Formative peer assessment of academic writing between postgraduate students, *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 25, 149-169.
- Topping, K. (2003). *Self and peer assessment in school and university: Reliability, validity and utility*. In M. Segers, F. Dochy, & E. Cascallar (Eds.) Optimizing new modes of assessment: In search of qualities and standards (pp. 55-87). Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.
- Weigle, S. C. (2002). *Assessing writing*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Xiao, Y., & Lucking, R. (2008). *The impact of two types of peer assessment on students' performance and satisfaction within a Wiki environment*. Internet and Higher Education, 11, 186-193.

ضمیمه

مقیاس سنجش نگارش جیکابز و همکاران (۱۹۸۱)، ترجمه از سیری (۲۰۱۱)

Jacobs et al.'s (1981) ESL composition scoring profile

Content		محتوی	
<u>30-27</u> EXCELLENT TO VERY GOOD	knowledgeable*substantive*thorough development of <i>thesis</i> (<i>topic sentence</i>)* relevant to assigned topic	معلومات کافی از موضوع- ارایه جزییات کافی درباره موضوع- بسط جمله- موضوع- بدون انحراف از موضوع اصلی	۲۷-۳۰ عالی تا خیلی خوب
<u>26-22</u> GOOD TO AVERAGE	some knowledge of subject* adequate range* limited development of <i>thesis</i> * mostly relevant to topic, but lacks detail	معلومات کم و بیش و کافی در مورد موضوع- بسط موضوع محدود اما مربوط به موضوع می‌باشد ولی جزییات ارایه شده کافی نیست	۲۲-۲۶ خوب تا متوسط
<u>21-17</u> FAIR TO POOR	limited knowledge of subject* little substance* inadequate development of topic	معلومات محدود در مورد موضوع- ارایه جزییات کم- بسط نا کافی موضوع	۱۷-۲۱ متوجه ضعیف تا ضعیف
<u>16-13</u> VERY POOR	does not show knowledge of subject* non-substantive* not pertinent * OR not enough to evaluate	نیود وجود معلومات در مورد موضوع- جزییات وجود ندارد و یا مربوط نیست و یا برای ارزشیابی کافی نیست	۱۳-۱۶ بسیار ضعیف

Organization		سازمان دهنده	
20-18 EXCELLENT TO VERY GOOD	fluent expression* ideas clearly stated/supported* succinct*well- organized*logical sequencing*cohesive	بیان روان- بیان و تاکید واضح نظرات- موجز و بدون انحراف از موضوع- سازمان دهنده قوی- ترتیب منطقی نکات- انسجام خوب	۱۸-۲۰ عالی تا خیلی خوب
17-14 GOOD TO AVERAGE	GOOD TO AVERAGE: somewhat choppy*loosely organized but main ideas stand out*limited support* logical but incomplete sequencing	بیان تا حدی روان نیست- سازماندهی کمی ضعیف اما نکات اصلی تمایزنده- تاکید محدود- بیان منطقی ولی ترتیب نکات نقص دارد	۱۴-۱۷ خوب تا متوسط
13-10 FAIR TO POOR	non-fluent* ideas confused or disconnected* lacks logical sequencing and development	بیان روان نیست- نکات و نظرات نا منظم و نامربوط است- بسط و ترتیب نکات تا ضعیف منطقی نیست	۱۰-۱۳ متوسط ضعیف ضعیف
9-7 VERY POOR	does not communicate* no organization*OR not enough to evaluate	پیامی نمی‌رساند- سازماندهی وجود ندارد- مطلب برای ارزشیابی کافی نیست	۷-۹ بسیار ضعیف

Vocabulary		واژگان	
20-18 EXCELLENT TO VERY GOOD	sophisticated range* effective word/idiom choice and usage* word form mastery * appropriate register	دایره واژگان گسترده- انتخاب و کاربرد موثر واژگان و اصطلاحات- تسلط بر اشکال کلمات- ساختارهای مناسب رسمی و غیر رسمی	۱۸-۲۰ عالی تا خیلی خوب
17-14 GOOD TO AVERAGE	adequate range* occasional errors of word/idiom form, choice, usage but meaning not obscured	دایره کافی واژگان- هر از گاهی اشتباهاتی در انتخاب و کاربرد واژگان و اصطلاحات و اشکال کلمات وجود دارد اما معنا مبهم نمی‌شود	۱۴-۱۷ خوب تا متوسط
13-10 FAIR TO POOR	limited range* frequent errors of word/idiom form, choice, usage* meaning confused or obscured	دایره محدود واژگان- اشتباهات مکرر در انتخاب و کاربرد واژگان و اصطلاحات و اشکال کلمات- معنا مبهم و نا مشخص	۱۰-۱۳ متوسط ضعیف تا ضعیف
9-7 VERY POOR	essentially translation* little knowledge of English vocabulary, idioms, word form* OR not enough to evaluate	متن در اصل یک ترجمه‌است- معلومات ناچیز واژگان، اصطلاحات و اشکال واژگان انگلیسی- و یا مطلب برای ارزشیابی کافی نیست	۷-۹ بسیار ضعیف

Language Use		کاربرد ساختارها	
25-22 EXCELLENT TO VERY GOOD	effective complex constructions* few errors of agreement, tense, number, word order/function, articles, pronouns, prepositions	استفاده موثر از ساختارهای ترکیبی - اشتباهات بسیار کم در تطابق، زمان، تعداد، کاربرد و ترتیب واژگان، حروف تعریف، ضمایر و حروف اضافه	۲۲-۲۵ عالی تا خیلی خوب
21-18 GOOD TO AVERAGE	effective but simple constructions* minor problems in complex constructions * several errors of agreement, tense, number, word order/function, articles, pronouns, prepositions but meaning seldom obscured	ساختارها ساده ولی موثر هستند - اشکالات جزیی در ساختارهای ترکیبی - چند اشتباه در تطابق، زمان، تعداد، کاربرد و ترتیب واژگان، حروف تعریف، ضمایر و حروف اضافه وجود دارد ولی معنا بهندرت مبهم می‌شود	۱۸-۲۱ خوب تا متوسط
17-11 FAIR TO POOR	major problems in simple/complex constructions* frequent errors of negation, agreement, tense, number, word order/function, articles, pronouns, prepositions and/or fragments, run-ons, deletions * meaning confused or obscured	اشتباهات بزرگ در ساختارهای ترکیبی و ساده - اشتباهات مکرر در ساختارهای منفی، تطابق، زمان، تعداد، کاربرد و ترتیب واژگان، حروف تعریف، ضمایر و حروف اضافه، قرینه سازی، جملات ناقص و یا طولانی مبهم - معنا مبهم و ناشخص است	۱۱-۱۷ متوجه ضعیف تا ضعیف
10-5 VERY POOR	virtually no mastery of sentence construction rules* dominated by errors* does not communicate* OR not enough to evaluate	تقریباً تسلطی بر قواعد جمله سازی وجود ندارد - مملو از اشتباه - پیامی نمی‌رساند - مطلب برای ارزشیابی کافی نیست	۵-۱۰ بسیار ضعیف

Mechanics		علامتگذاری، حروف کوچک و بزرگ، املا، و اسلوب	
5 EXCELLENT TO VERY GOOD	demonstrates mastery of conventions* few errors of spelling, punctuation, capitalization, paragraphing	سلط بر قواعد نوشتن- اشتباهات بسیار کم در املا، علامتگذاری، حروف کوچک و بزرگ، حاشیه گذاری و پاراگراف بندی	۵ عالی تا خیلی خوب
4 GOOD TO AVERAGE	occasional errors of spelling, punctuation, capitalization, paragraphing but meaning not obscured	هر از گاهی اشتباهاتی در املا، علامتگذاری، حروف کوچک و بزرگ، حاشیه گذاری و پاراگراف بندی وجود دارد ولی معنا مبهم نیست	۴ خوب تا متوسط
3 FAIR TO POOR	frequent errors of spelling, punctuation, capitalization, paragraphing * poor handwriting* meaning confused or obscured	اشتباهات مکرر در املا، علامتگذاری، حروف کوچک و بزرگ، حاشیه گذاری و پاراگراف بندی - دست خط بد و معنا مبهم و نامشخص می شود	۳ متوسط ضعیف تا ضعیف
2 VERY POOR	no mastery of conventions* dominated by errors of spelling, punctuation, capitalization, paragraphing* handwriting illegible* OR not enough to evaluate	نیود سلط بر قواعد نوشتن- مملو از اشتباهات در املا، علامتگذاری، حروف کوچک و بزرگ، حاشیه گذاری و پاراگراف بندی - دست خط کاملاً ناخوانا - مطلب برای ارزشیابی کافی نیست	۲ بسیار ضعیف